

ЗАКОН

за изменение и допълнение на Закона за авторското право и
сродните му права

(Обн., ДВ, бр. 56 от 1993 г.; изм. и доп., бр. 63 от 1994 г., бр. 10
от 1998 г., бр. 28 и 107 от 2000 г., бр. 77 от 2002 г., бр. 28, 43,
74, 99 и 105 от 2005 г., бр. 29, 30 и 73 от 2006 г., бр. 59 от
2007 г., бр. 12 и 32 от 2009 г и бр. 25 от 2011 г.)

§ 1. В чл. 27 се създава ал. 3:

„(3) При музикални произведения с текст и музикалнодраматични произведения срокът по ал. 1 продължава седемдесет години след смъртта на по-късно починалия измежду автора на музиката и автора на текста, без това да ги прави съавтори, при условие че текстът и музиката са били създадени с цел да бъдат използвани заедно.“

§ 2. В чл. 77 се правят следните изменения и допълнения:

1. Заглавието се изменя така:

„Вторично използване на звукозаписи“.

2. Досегашният текст става ал. 1.

3. Създава се ал. 2:

„(2) Когато артистът-изпълнител има право на възнаграждение под формата на периодични плащания, след петдесетата година от законното публикуване на звукозаписа или ако той не е бил публикуван – след петдесетата година от неговото законно съобщаване на публиката, от плащанията не могат да се приспадат нито евентуални авансово платени суми, нито каквито и да е удръжки, установени с договор, сключен преди изтичането на петдесетата година от законното публикуване, съответно съобщаване на публиката, на звукозаписа.“

4. Създава се ал. 3:

„(3) В случай че петдесет години след законното публикуване на звукозаписа или ако не е бил публикуван - петдесет години след неговото законно съобщаване на публиката, продуцентът на звукозаписа не предлага достатъчен брой екземпляри от звукозаписа за продажба или не предлага по безжичен път или по кабел достъп на неограничен брой лица до звукозаписа по начин, позволяващ този достъп да бъде осъществен от място и по време, индивидуално избрани от всеки от тях, артистът-изпълнител може да прекрати договора, с който е отстъпил на продуцента правото да използва звукозаписа. Тази възможност може да бъде упражнена, ако продуцентът не осъществи някое от действията по използване на звукозаписа, указани в изречение първо, в срок една година от получаване на уведомлението на артиста-изпълнител за намерението му да прекрати договора. Всеки отказ от страна на артиста-изпълнител от правото да поиска такова прекратяване е недействителен.“

§ 3. Създава се чл. 77а:

„Допълнително възнаграждение

Чл. 77а. (1) В случай че в договор, с който артист-изпълнител е отстъпил на продуцент правото да използва звукозапис с негово изпълнение, е предвидено възнаграждението да се заплаща не под формата на периодични плащания, артистът-изпълнител има право да получава допълнително годишно възнаграждение от продуцента за всяка пълна календарна година след петдесетата година от законното публикуване на звукозаписа или ако той не е бил публикуван – след петдесетата година от неговото законно съобщаване на публиката. Всеки отказ от страна на артиста-изпълнител от правото да получава такова допълнително възнаграждение е недействителен.

(2) Общата сума на допълнителното годишно възнаграждение за една година, която продуцентът дължи на артиста-изпълнител по силата на ал. 1 съответства на 20 процента от приходите, получени от продуцента през годината, предхождаща годината, за която се плаща въпросното възнаграждение. Продуцентът е длъжен при поискване да предоставя на съответната организация за колективно управление на права на артистите-изпълнители, които имат право на допълнително възнаграждение по силата на ал. 1, веднъж годишно информация, необходима за правилното изплащане на това възнаграждение.

(3) Допълнителното възнаграждение по ал. 1 може да се събира само чрез организация за колективно управление на права.

(4) Под приходи на продуцента по смисъла на ал. 2 се разбират приходи, които произтичат от възпроизвеждане и разпространение на записа, както и от предлагането по безжичен път или по кабел на достъп на неограничен брой лица до записа или до част от него по начин, позволяващ този достъп да бъде осъществен от място и по време, индивидуално избрани от всеки от тях.“

§ 4. Член 82 се изменя така:

„Чл. 82. (1) Правата на артистите-изпълнители продължават петдесет години след датата на изпълнението.

(2) В случай че на изпълнението е бил направен запис, но не под формата на звукозапис, и той е бил законно публикуван или законно съобщен на публиката в срока по ал. 1, времетраенето на правото продължава петдесет години от това събитие, а ако са настъпили и двете – от това, което е настъпило по-рано.

(3) В случай че на изпълнението е бил направен звукозапис, който е бил законно публикуван или законно съобщен на публиката в срока по ал. 1, времетраенето на правото продължава седемдесет години от това събитие, а ако са настъпили и двете – от това, което е настъпило по-рано.

(4) Сроковете по ал. 1, 2 и 3 започват да текат от първи януари на годината, следваща годината, през която е настъпило събитието, което ги поражда.“

§ 5. Член 89 се изменя така:

„Чл. 89. (1) Правата на продуцентите на звукозаписи продължават петдесет години след датата на осъществяването на записа.

(2) В случай че звукозаписът е бил законно публикуван в срока по ал. 1, времетраенето на правото продължава седемдесет години от това събитие. Ако звукозаписът не е бил законно публикуван или законно съобщен на публиката в срока по ал. 1, времетраенето на правото продължава седемдесет години след датата на това съобщаване.

(3) Сроковете по ал. 1 и 2 започват да текат от първи януари на годината, следваща годината, през която е настъпило събитието, което ги поражда.

(4) В случай че договор между продуцента на звукозапис и артист-изпълнител, участващ в записа, бъде прекратен по реда на чл. 77, ал. 3, правото на продуцента върху този запис се прекратява от момента на прекратяването на договора с артиста-изпълнител.“

§ 6. В чл. 90б, изречение второ, след думата „годината“ се поставя запетая, думите „на създаването на произведението“ се заменят с „през която е направено записването“ и думата „разгласен“ се заменя със „законно съобщен на публиката“.

§ 7. В Допълнителните разпоредби се правят следните допълнения:

1. В § 2 се създава т. 5а:

„5а. „Съобщаване на публиката“ е изпращането на изпълнението до публиката чрез всякакви средства без излъчването по безжичен път по начин, даващ възможност на публиката да го слуша и/или гледа.“

2. Създава се § 5г:

„§ 5г. Този закон въвежда изискванията на Директива 2011/77/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 27 септември 2011 г. за изменение на Директива 2006/116 ЕО за срока на закрила на авторското право и някои сродни права (ОВ, L 265 от 11 октомври 2011 г.).“

ПРЕХОДНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 8. Разпоредбата на чл. 27, ал. 3 се прилага за музикални произведения с текст и за музикалнодраматични произведения, в които към 1 ноември 2013 г. музиката или текстът, или и двете се ползват със закрила поне в една държава - членка на Европейския съюз, както и за тези, създадени след тази дата, като правата, придобити от трети лица преди 1 ноември 2013 г. във връзка с използването на такива произведения, се запазват.

§ 9. Разпоредбите на чл. 77, 77а, 82 и 89 се прилагат и за записаните изпълнения, звукозаписите и записите на филми и други аудио-визуални произведения, по отношение на които правата на артистите-изпълнители и продуцентите са били в сила към 1 ноември 2013 г., както и за изпълненията, звукозаписите и записите на филми и други аудио-визуални произведения, направени след тази дата.

§ 10. Разпоредбите на чл. 90б се прилагат за записи и програми, по отношение на които правата на продуцентите и на радио- и телевизионните организации са били в сила към 1 ноември 2013 г., както и за записите и програмите, направени, съответно излъчени или предадени, след тази дата.

§ 11. (1) Договори, предвиждащи отстъпване на правото за използване на изпълнение по реда на чл. 76, сключени преди 1 ноември 2013 г., продължават да бъдат в сила и след момента, в който по силата на чл. 82, в редакцията му преди влизането в сила на този закон, правата на артиста-изпълнител щяха да престанат да се ползват от правна закрила, освен ако договорът съдържа изрично ясни указания за противното.

(2) В случай че по такъв договор е било предвидено възнаграждението на артиста-изпълнител да бъде плащано под формата на периодични плащания, страните могат по взаимно съгласие да изменят условията по договора след петдесетата година от законното публикуване на звукозаписа, или ако той не е бил публикуван – след петдесетата година от неговото законно съобщаване на публиката.

Законът е приет от 42-ото Народно събрание на .....
2013 г. и е подпечатан с официалния печат на Народното събрание.

**ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ:**

(Михаил Миков)

М О Т И В И

към проекта на Закон за изменение и допълнение на Закона за авторското право и сродните му права

Необходимостта от изменение и допълнение на Закона за авторското право и сродните му права (ЗАПСП) е продиктувана от приемането на Директива 2011/77/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 27.09.2011 г. за изменение на Директива 2006/116/ЕО за срока за закрила на авторското право и някои сродни права. Държавите – членки на Европейския съюз, са длъжни да транспонират тази директива във вътрешното си законодателство най-късно до 1 ноември 2013 г.

Въвеждането на предложените мерки, с които се повишава нивото на закрила на правата на артистите-изпълнители, отчита техния творчески и артистичен принос в създаването на защитено интелектуално съдържание.

Предвижда се удължаване срока на закрила на правата на артистите-изпълнители и на продуцентите на звукозаписи. Тези мерки са насочени главно към времетраенето на срока на закрила и към възможността артистите-изпълнители да се възползват от него. Предвижда се досегашният срок от 50 години да се увеличи до 70 години, но само при някои записи на изпълнението, заедно със съответните съпътстващи мерки, гарантиращи на изпълнителите ефективността от удължаването на срока на закрила.

Въвежда се и допълнителна закрила на артисти-изпълнители в случай на неефективно пазарно реализиране на записите на техни изпълнения поради бездействие на продуцентите.

Законопроектът предвижда възможността в случай че в договор, с който артист-изпълнител е отстъпил на продуцент правото да използва звукозапис с негово изпълнение, възнаграждението да не се заплаща под формата на периодични плащания. В тази връзка артистът-изпълнител има право да получава допълнително годишно възнаграждение от продуцента за всяка пълна календарна година след петдесетата година от законното публикуване на звукозаписа, или ако той не е бил публикуван – след петдесетата година от неговото законно съобщаване на публиката. Всеки отказ от страна на артиста-изпълнител от правото да получава такова допълнително възнаграждение е недействителен.

Общата сума на допълнителното годишно възнаграждение за една година, която продуцентът дължи на артиста-изпълнител, трябва да съответства на 20 процента от приходите, получени от продуцента през годината, предхождаща годината, за която се плаща това възнаграждение. Продуцентът е длъжен при поискване да предоставя на съответната организация за колективно управление на права на артистите-изпълнители, които имат право на допълнително възнаграждение, веднъж годишно информация, необходима за правилното изплащане на това възнаграждение. Под приходи на продуцента следва да се разбират приходи, които произтичат от възпроизвеждане и разпространение на записа, както и от предлагането по безжичен път или по кабел на достъп на неограничен брой лица до записа или до част от него по начин, позволяващ този достъп да бъде осъществен от място и по време, индивидуално избрани от всеки от тях – т.е. по интернет.

Предвиденото с чл. 77а от законопроекта допълнително възнаграждение е в полза на артисти-изпълнители, чиито изпълнения са били записани под формата на звукозапис, и се прилага в срока между петдесетата и седемдесетата година на времетраенето на техните права. Отнася се за артисти-изпълнители, които по договор са отстъпили правото за използване на записаните си изпълнения срещу еднократни възнаграждения, изплащани на изпълнители, които акомпанират и чиито имена обикновено не фигурират в анонсите (в практиката те се обозначават често като „непредставени артисти“ – „non featured artists”).

Предвижда се увеличаване срока на закрила на продуцентите на звукозаписи и на артистите-изпълнители. Правата на артистите-изпълнители продължават петдесет години след датата на изпълнението. В този срок, ако на изпълнението е бил направен запис, но не под формата на звукозапис, и той е бил законно публикуван или законно съобщен на публиката времетраенето на правото продължава петдесет години от това събитие, а ако са настъпили и двете – от това, което е настъпило по-рано. В случаите, при които на изпълнението е бил направен звукозапис, който е бил законно публикуван или законно съобщен на публиката в рамките на петдесетгодишния срок на закрила, времетраенето на правото продължава седемдесет години от това събитие, а ако са настъпили и двете – от това, което е настъпило по-рано. Това е валидно и за продуцентите на звукозаписи.

Предложените промени на чл. 89 и 90б са продиктувани от необходимостта да се уеднакви терминологията с понятията и терминологията на европейското законодателство в областта на интелектуалната

собственост. Става дума за заменяне, както и на други места, на термина „разгласяване“ със „съобщаване на публиката“, който се използва и в текста на настоящата директива за момента, от който следва да се изчисляват сроковете на закрила.

МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ:

(Пламен Орешарски)